

Overweging zondag 1 aug 2021.

Uitgenodigd zijn we in de naam van de Vader, Zoon en Heilige Geest.

Welkom U vanmorgen op deze zondag 1 aug.

De verhalen uit de bijbel, die we hier iedere zondag lezen en overwegen worden ons na al die eeuwen nog altijd verteld omdat ze ons verwijzen naar iets wat iedere tijd overschrijdt. Bijbelverhalen zijn verhalen voor alle tijden. Ze vertellen ons over allerlei gebeurtenissen, niet om die gebeurtenissen zelf, maar om wat er in die gebeurtenis verborgen zit.

Verhalen in de bijbel zijn altijd richtingwijzers, wijzen ons naar diepere lagen in ons eigen bestaan. Ze vertellen ons over wie we zijn, of beter over wie we zouden moeten worden. Zoals we zojuist zongen; Om weer te weten waartoe we bestaan. Om weer te weten hoe we bedoeld zijn.

Eerst horen we vandaag het verhaal uit het boek Exodus; hoe het volk van Israël met honger in de buik rondzwerft in de woestijn, mort tegen God en zegt "Had ons maar in Egypte achter gelaten, dat was altijd nog beter geweest dan hier van honger en uitputting te moeten sterven". We horen hoe God hen brood uit de hemel te eten geeft, dat als rijp in de morgen, als manna uit de hemel valt.

En in het evangelie zet Johannes Jezus zelf neer als het brood uit de hemel ons door de Vader gegeven. Hij verhaalt hoe Jezus met z'n leerlingen verder in gesprek gaat over de

betekenis van het gebeuren van vorige week.

Het gewone brood waar jullie vorige week voor kwamen houdt alleen maar een leven in stand dat vergaat. Er is echter ook brood voor het leven; brood dat niet vergaat. Jezus nodigt zijn leerlingen en ook ons vandaag uit om daarover verder na te denken .

Laten we nu eerst voordat we gaan luisteren naar de lezingen, de stilte zoeken in onszelf en om ons heen ... en vragen wij God om vergeving.

Gebed. Laat ons bidden.

Goede God, Gij die de aarde hebt bestemd, voor al wat leeft. laat gerechtigheid neerdalen, maak ons nieuw, richt onze handen, onze voeten, ons verstand en ons hart, wek ons geweten. Dat U wil van vrede - brood voor iedereen - moge geschieden, door en in ons. Amen

Overweging .

We hoorden zojuist zoals ook al vorige week, twee broodverhalen. Beiden verhalen spelen zich af in de woestijn. Zo is de woestijn ook geen geografische aanduiding , maar woestijn duidt op een situatie. Het volk zit in de woestenij, leefde in slavernij en onderdrukking en gaat op weg, op zoek naar vrijheid. Op weg zijn naar echte vrijheid Is dat ook niet onze weg door alle tijden heen?

In de eerste lezing tijdens de uittocht uit het slavenhuis

Egypte horen we hoe het volk op de proef wordt gesteld. Het volk mort en gaat tekeer. Het verlangt terug naar de vleespotten van Egypte, die toch vele malen beter waren dan nu van honger te moeten sterven in de woestijn.

In het manna dat God 's morgens uit de hemel laat regenen en de kwartels die Hij in de avond laat overvliegen gaat het niet om die wonderlijke gebeurtenis; een overvloed aan voedsel en middelen om te blijven bestaan. Het is teken: een opdracht en een lering in verantwoordelijkheid. Verzamel en eet in de ochtend het manna, eet voldoende om de dag door te komen. Verzamel en eet in de avond het vlees, voldoende om aan te sterken in de nacht. Jullie mogen niets bewaren of opslaan, niet meer nemen dan jullie nodig hebben voor een dag, met uitzondering van de zesde dag. Dan alleen zal er voldoende zijn voor iedereen. Verder op in de lezing staat de waarschuwing: hij die toch meer voor zichzelf verzameld dan hij nodig heeft zal de volgende morgen zien dat het voedsel vol wormen zit.

Wat betekent dat? Zou dat niet zoiets kunnen betekenen als: wie alleen maar bewaart en opslaat loopt het gevaar zelf verrot te worden door hebben en houden, door hebzucht. Voor je het weet is er een nieuwe samenleving van bezitters van voedsel en mensen die hongeren naar voedsel, voor je het weet is er een nieuw systeem gecreëerd van rijken en armen, van bezitters en bezitlozen, van onderdrukkers en onderdrukten.

Het brood uit de hemel, het manna, is zo een teken, het is onderricht in de Thora. De Thora die richting wil geven aan het inrichten van een leefbare samenleving waar gerechtigheid en humaniteit de fundamenten zijn.

Het volk van Israël kent de onderdrukking en is op weg naar vrijheid. Dat is een lange en moeizame weg, die geleerd moet worden, een leven lang ben je daar mee bezig (40 jaar). Het is als het ware een weg die nooit ophoudt om te gaan.

Er wordt ons een keuze voorgehouden, zo wil het verhaal ons doen zeggen: Leven in vrijheid met elkaar kan alleen tot stand worden gebracht en in stand blijven als we ons verantwoordelijk weten, niet alleen voor eigen vrijheid en welzijn, niet alleen voor eigen naaste en familie, maar ook voor die van de ander? Zo niet zegt het verhaal; kiezen we als individu en als samenleving alleen voor eigen hebben en houden dan wordt ons overvloedig bezit uiteindelijk kaal gevreten door plagen van kikkers en sprinkhanen, of welke rampen dan ook.

Wie zijn we, wie willen we zijn. Leven in vrijheid is een groot goed, maar ook een moeilijke opgave die ons steeds, in iedere tijd opnieuw, voor grote vragen en nieuwe uitdagingen stelt. Vragen die ons nu, door snelle klimaatsverandering, open grenzen, gedeeld Europa, migratie en vluchtelingen vraagstuk, "nieuw" onder ogen komen. Mijn vrijheid is begrensd door de vrijheid van de ander, en met elkaar ben je

verantwoordelijk voor ieders vrijheid. De vraag is, kunnen we die omschakeling naar meer solidariteit en minder eigen belang met elkaar maken? Willen we een samenleving zijn waarin we erop gericht zijn voor elkaar te zorgen en daarin juist zin van ons leven te vinden? Zijn we gaandeweg onszelf niet teveel als individuen gaan beschouwen?

In het Onze Vader bidden we 'Geef ons heden ons dagelijks brood'. Hoe vaak, wanneer we dit bidden, passen we dit onbewust toe op ons eigen persoonlijk leven. Maar er staat niet "geef mij", er staat "geef ons". Het is een gebed van de gemeenschap voor de gemeenschap. Het gebed keert zich tegen de wereld van hebzucht, tegen de situatie van overvloed hier en armoede elders, zou je mogen zeggen. Het gebed houd mij (ons met elkaar) een spiegel voor.

Dit alles doet me ook denken aan de bekende woorden van Mahatama Gandhi als hij zegt : "De wereld biedt genoeg voor ieders behoefte, maar niet voor ieders hebzucht." Dat de voedselverdeling op de wereld nog steeds niet in evenwicht is, kunnen wij ons als christenen aantrekken.

In het evangelie horen we Jezus zeggen : "Werk niet voor het voedsel dat vergaat, maar voor het voedsel dat blijft ten eeuwige leven en dat de mensen zoon U wil geven".

Johannes vertelt ons dat Jezus zo voor ons wil zijn. Het

“ware brood” uit de hemel, voedsel dat niet vergaat.

Want voor leven is meer nodig dan brood alleen.

Brood heb je nodig maar je leeft pas echt door vrede, liefde, vriendschap, eerlijkheid, oprechtheid, kortom zorg voor elkaars geluk.

De diepere boodschap van deze tweede broodzondag is dan ook: wij moeten niet alleen brood met elkaar delen, we moeten zelf “brood uit de hemel, brood voor de wereld” willen zijn. Dat kan alleen, zegt Johannes als we ons laten bezielen en inspireren door de levenswijze van Jezus en zo meewerken aan het visioen van een wereld om ons heen waarin mensen bloeien en voor elkaar instaan.

Een wereld waarin misschien niet volop brood is maar wel genoeg voor iedereen. Moge het zo zijn. Amen,